

Autisme in literatuur

Personages kunnen als “neurodivergent gecodeerd” gelezen worden zonder de vraag te stellen of de auteur dat als dusdanig bedoeld heeft. Zo wordt het werk van Sally Rooney op het internet vaak door een neurodiverse bril gelezen. Vooral de interactie tussen de personages Frances en Nick in *Conversations with Friends* spiegelt de ervaring van (vrouwelijke) neurodivergentie. Die interpretatie wijkt daarbij meestal nogal af van de meer “gevestigde” literatuurkritiek: Niña Weijers ziet in Frances “een schaamteloos narcistisch meisje dat een roman lang in de pool van haar eigen ego tuurt.” Toch is een impliciete weergave vaak lonender dan teksten die autisme intentioneel als thema presenteren, want die blijven vaak beperkt tot een portret van (mannelijke) daders (Haddon, *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*; Schilperoord, *Muidhond*) of komische “flat characters”. Graphic novels zoals *Schattenspringer* van Daniela Schreiter of *Camouflage: the Hidden Lives of Autistic Women* van Sarah Bargiela geven een meer eigentijds beeld vanuit de eigen ervaring.

Fictional characters can be read as “neurodivergently coded” without questioning whether the author intended it as such. Sally Rooney’s work, for example, is often read through a neurodiverse lens on the internet. In particular, the interaction between the characters Frances and Nick in *Conversations with Friends* is said to mirror the experience of (female) neurodivergence. This interpretation usually deviates quite a bit from established literary criticism: Niña Weijers sees in Frances a “shamelessly narcissistic girl who spends the whole novel peering into the pool of her own ego”. Yet an implicit representation is often more rewarding than reading texts that intentionally present autism as a theme, as these are often limited to the portrayal of (male) perpetrators (Haddon, *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*; Schilperoord, *Muidhond*) or comic flat characters. Graphic novels such as *Schattenspringer* by Daniela Schreiter or *Camouflage: the Hidden Lives of Autistic Women* by Sarah Bargiela present a more contemporary view from their own experience.

BOEKEN:

- *Imagining autism: fiction and stereotypes on the spectrum* (Sonya Freeman Loftis)
- *Autistic Disturbances: theorizing autism poetics from the DSM to Robinson Crusoe* (Julia Miele Rodas, M. Remi Yergeau)
- *Representing Autism. Culture, Narrative, Fascination* (Stuart Murray)
- *Zondagskind* (Judith Visser)
- *Pauwl* (Erik Jan Harmens)
- *Schattenspringer* (Daniela Schreiter)
- *Här ligger jag och blöder* (Jenny Jägerfeld)